

Zakład Literatury
Oświecenia Instytutu
Literatury Polskiej UMK

Pracownia Literatury
Oświecenia Instytutu Badań
Literackich PAN

Instytut Historyczny
Uniwersytetu Wrocławskiego

Pierwsza Ogólnopolska Konferencja Naukowa
w ramach cyklu

OŚWIECENIE NIEOŚWIECONE

zatytułowana

CZŁOWIEK, NATURA I MAGIA

Toruń, 28 – 29 listopada 2017 r.

Wydział Filologiczny UMK

PATRONAT:

Polskie Towarzystwo Badań nad Wiekiem Osiemnastym
Muzeum Pałacu Króla Jana III w Wilanowie

KIEROWNICY NAUKOWI:

Dr hab. Danuta Kowalewska, prof. UMK

Dr hab. Agata Roćko, prof. IBL

Dr hab. Filip Wolański, prof. UWrocław

28 listopada 2017 r. (wtorek)

Collegium Maius, Wydział Filologiczny,
sala im. prof. Ludwika Kolankowskiego, ul. Fosa Staromiejska 3

8.30–9.00	Rejestracja uczestników
9.00	Otwarcie konferencji
9.15–9.35	Irena Kadulska (Uniwersytet Gdański), <i>Magia ogni kunsztownych w osiemnastowiecznych widowiskach i podręcznikach fajerwerków</i>
9.35–9.55	Sławomir Kufel (Uniwersytet Zielonogórski), <i>Światła i cienie czasu oświeconych</i>
9.55–10.15	Roman Dąbrowski (Uniwersytet Jagielloński), <i>O postaciach mających tajemną władzę nad naturą w poezji epickiej oświecenia</i>
10.15–10.35	Grzegorz Zajac (Uniwersytet Jagielloński), <i>Magia a rzeczywistość. „Oświecony władca” w oczach pamiętnikarzy</i>
	Dyskusja
	<i>Przerwa kawowa</i>
11.20–11.40	Kazimierz Maliszewski (Uniwersytet Mikołaja Kopernika), <i>Postać Fausta w kulturze i literaturze europejskiej jako symbol marzeń człowieka o zdobyciu nieograniczonej potęgi i wiedzy tajemnej o sprawach ludzkich i boskich</i>
11.40–12.00	Adam Kucharski (Uniwersytet Mikołaja Kopernika), <i>Alchemiczne pasje Seweryna Rzewuskiego</i>
12.00–12.20	Krystyna Maksimowicz (Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Elblągu), <i>Paranie się alchemią jako antidotum na działalność targowicką</i>
	Dyskusja
	<i>Przerwa obiadowa (bar Wydziału Filologicznego)</i>

14.00–14.20	Bogdan Rok (Uniwersytet Wrocławski), <i>Nieoświecone i oświecone kalendarze XVIII wieku w Polsce</i>
14.20–14.40	Filip Wolański (Uniwersytet Wrocławski), <i>Kaznodzieje pierwszej połowy XVIII wieku wobec magii i czarów. Wokół kulturowych uwarunkowań przepowiadania staropolskiego</i>
14.40–15.00	Justyna Małysiak (Uniwersytet Wrocławski), <i>Rozpacz katolika nad jego mizernością. Człowiek i jego poczucie winy w kazaniach przełomu XVII-XVIII wieku</i>
15.00–15.20	Sabina Raczyńska (Uniwersytet Warszawski), <i>Zabobony i czary w „Kalendarzu polskim i ruskim na rok pański 1759” Stanisława Duńczewskiego</i>
	Dyskusja
	<i>Przerwa kawowa</i>
16.15–16.35	Hanna Samsonowicz (Instytut Sztuki, PAN), <i>Magia życia i śmierci w pogrzebowym Theatrum Rzeczypospolitej w XVII-XVIII wieku</i>
16.35–16.55	Krystyna Krawiec-Złotkowska (Akademia Pomorska), <i>(Nie)oświecone motywy w tragediach duchownych Józefa Andrzeja Załuskiego</i>
16.55–17.15	Małgorzata Chachaj (Uniwersytet Marii Curie - Skłodowskiej), <i>Wiara w zjawiska nadprzyrodzone w dramacie oświeceniowym</i>
	Dyskusja
18.30	<i>Kolacja</i>

29 listopada 2017 r. (środa)

Sekcja pierwsza, Collegium Maius, Wydział Filologiczny,
sala im. prof. Ludwika Kolankowskiego, ul. Fosa Staromiejska 3

9.50–10.10	Krystyna Stasiewicz (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski), <i>„Cicer cum caule” z zabobonami, duchami, upiorami i egzorcyzmami w wieku rozumu</i>
10.10–10.30	Bożena Mazurkova (Uniwersytet Śląski), <i>O kabałach, snach, zabobonach i „mniemanej sztuce czarnoksiężkiej” w stołecznej ofercie czytelniczej schyłku XVIII wieku</i> Dyskusja
	<i>Przerwa kawowa</i>
11.10–11.30	Iwona Maciejewska (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski), <i>Romanse, czyli „nikczemne bajki” – o motywach magicznych w pogardzanym gatunku</i>
11.30–11.50	Paweł Pluta (Uniwersytet Wrocławski), <i>„Wieczory badeńskie” Józefa Maksymiliana Ossolińskiego – między erudycją a zabobonem</i>
11.50–12.10	Monika Urbańska (Uniwersytet Łódzki), <i>Praktyki magiczne w „Astoldzie” Anny Mostowskiej</i> Dyskusja
	<i>Przerwa kawowa</i>
12.40–13.00	Paweł Rutkowski (Uniwersytet Warszawski), <i>Duchy w kulturze brytyjskiej XVIII wieku</i>
13.00–13.20	Monika Tokarzewska (Uniwersytet Mikołaja Kopernika), <i>Oświeceniowy rozum nawiedzany przez duchy. Przykłady z literatury niemieckiej</i>
13.20–13.40	Krystian Saja (Uniwersytet Zielonogórski), <i>Kognitywne przetwarzanie informacji względem zjawisk i istot nadprzyrodzonych w XVIII i XIX wieku</i> Dyskusja
	<i>Przerwa obiadowa (bar Wydziału Filologicznego)</i>

Sekcja druga, Collegium Maius, Wydział Filologiczny,
sala 311, ul. Fosa Staromiejska 3

9.30–9.50	Wiesław Małecki (Uniwersytet Adama Mickiewicza), <i>Magia ciała – mądrość ludowa w dialogu z osiemnastowieczną medycyną akademicką. Przyczynek do niemieckiego oświecenia</i>
9.50–10.00	Agnieszka Słaby (Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie), <i>Między magią i medycyną. Apteczki domowe w początkach XVIII wieku</i>
10.00–10.20	Jolanta Kował (Uniwersytet Rzeszowski), <i>W kręgu „mniemań i przesądów, które wieki nieoświecenia i zabobonu odznaczyły”. Echa dyskusji wokół mesmeryzmu na łamach „Dziennika Wileńskiego”</i>
10.20-10.35	Agata Ročko (Instytut Badań Literackich PAN), <i>Szamanizm w osiemnastowiecznych wspomnieniach zesłańców syberyjskich</i>
	Dyskusja
	<i>Przerwa kawowa</i>
11.10–11.30	Ewa Danowska (PAN Kraków), <i>Proces czarownic w Doruchowie – prawda czy mit?</i>
11.30–11.50	Dariusz Rolnik (Uniwersytet Śląski), <i>Bóg i natura – o specyfice religijności elit oświeconych czasów stanisławowskich. Wybrane przykłady</i>
11.50–12.10	Tomasz Wiślicz (Instytut Historii PAN), <i>Koniec Polski, koniec cudów? Losy polskich sanktuariów maryjnych w końcu XVIII wieku</i>
	Dyskusja
	<i>Przerwa kawowa</i>

12.40–13.00	Tomasz Szymański (Uniwersytet Wrocławski), <i>O pierwotnym Objawieniu i „magizmie” wszechrzeczy u Louis-Claude’a de Saint-Martina</i>
13.00–13.20	Katarzyna Wodarska-Ogidel (Teatr Wielki Warszawa), <i>Fascynacja misteriami egipskimi - pomiędzy wiedzą tajemną a nauką</i>
13.20–13.40	Maria Janoszka (Uniwersytet Śląski), <i>Jeszcze o figurach tarota w „Rękopisie znalezionym w Saragossie” Jana Potockiego</i>
	Dyskusja
	<i>Przerwa obiadowa (bar Wydziału Filologicznego)</i>

Sesja posterowa, Collegium Maius, Wydział Filologiczny,
sala im. prof. Ludwika Kolankowskiego, ul. Fosa Staromiejska 3

15.00–16.00	Mirosława Buchholtz (Uniwersytet Mikołaja Kopernika), <i>Skarb narodu: oświecanie historii Stanów Zjednoczonych;</i> Danuta Künstler-Langner (Uniwersytet Mikołaja Kopernika), <i>Świat bałamut w poezji Józefa Baki</i> Natalia Rezmer-Mrówczyńska (Uniwersytet Mikołaja Kopernika), <i>O masce i maskaradomanii oświeconych</i> Dyskusja
16.00	Danuta Kowalewska (Uniwersytet Mikołaja Kopernika), <i>Magia i czary w literaturze dawnej – perspektywy badawcze</i> Podsumowanie i zamknięcie obrad

Życzymy owocnych obrad i zapraszamy na kolejne konferencje z cyklu *Oświecenie nieoświecone*